

Frågor till Hjärnkoll i Tjureda 2022

1.

Vad heter Tysklands förbundskansler (efternamn räcker)?

2.

Skulptören Carl Milles fick 1926 uppdraget att skapa ett konstverk att pryda Stora Torget i Halmstad. Det blev en fontän i brons där motivet är hämtat ur den grekiska mytologin. Vad heter den?

3.

Utanför Kiruna finns ett ställe där man skjuter upp raketer. Vad heter detta ställe?

4.

I Kana utförde Jesus sitt första under. Vari bestod detta under?

5.

Vem efterträdde Johan Carlsson som generaldirektör för Folkhälsomyndigheten? Ange hela namnet.

6.

”Mozarts Pianokonsert Nr 21” utgör ledmotivet i en film från 1967. Vad hette filmen?

7.

Vid arkeologiska undersökningar i Peru har man funnit tusen år gamla kranier, där man borrar upp ett hål i skallen för att bota någon sjukdom. Man kan se att patienten har överlevt behandlingen under lång tid. Vad kallas metoden då man borrar upp ett hål i kraniet?

8.

Vilket var det första Småländska lag som för snart 80 år sedan gick upp i Allsvenskan i herrfotboll? (hela namnet)

9.

I oktober år 1813 stod ett det dittills största fältslaget, där nästan en halv miljoner soldater deltog. Även svenska trupper var involverade under Karl Johans ledning. Var stod slaget?

10.

Ordet vi söker ”uppfanns” av Linné och utgjorde ett klassificeringsystem för växter och djur. Numera träffar man på ordet i ett helt annat sammanhang, nämligen i nyhetsbevakningen av klimathotet. Här följer en definition av ordet: ”... är ett verktyg för att identifiera och värdera

miljömässigt hållbara investeringar.” Vilket är ordet?

11.

En nu populär svensk författare skrev en trilogi, där första boken heter ”Jag for hem till bror”. Vem är författaren?

12.

Den starkast lysande stjärnan på himlavalvet kallas ibland Stora Hundstjärnan. Vad är dess rätta namn?

13.

Den ryske dissidenten Alexej Navalnyj blev utsatt för förgiftning av ett nervgift. Vad är namnet på detta nervgift?

14.

Texten till psalm 11 i Svenska Psalmboken, ”O store Gud”, skrevs 1885 till en svensk folkmelodi. Den spreds över hela världen men en riktig ”hit” blev den när Elvis Presley år 1976 sjöng in den. Vad hette textförfattaren?

15.

Rött vin med pimpinella skriver CM Bellman i sin epistel nummer 82, som börjar så här: Vila vid denna källa. Pimpinella är det latinska ordet för denna kryddväxt som vi känner under ett annat namn. Vilket?

16.

Ur listan över Nyord 2021. ” *Den som **gaslightar** någon förvränger eller utelämnar viktig information. Målet är att få offret att tvivla på sitt eget förnuft.* ” Ordets rötter går tillbaka till filmen **Gaslight** (på svenska **Gatljus**), som spelades in 1944 och den kvinnliga huvudrollsinnehavaren fick en Oscar för sin rolltolkning. Vem var hon?

17.

Om du hittar en matta signerad ”M M F” har den sannolikt ett ganska stort konstnärligt och ekonomiskt värde. Vad står de tre bokstäverna för?

18.

Ur en visa med text av Tove Jansson och musik av Erna Tauro förekommer textpartiet ”skynda dig älskade, skynda att älska, dagarna mörknar minut för minut”. Vad heter denna visa?

19.

Europamästerskapet i friidrott 1958 gick på Stockholms Stadion. Tävlingen i höjdhopp avgjordes med ett hopp på 2,12 m. Vilken idrottsman vann denna höjdhoppstävling? (för- och efternamn)

20.

Vi söker en fackterm inom biologin för "en miljö där en viss växt- eller djurart kan leva". Vilket är ordet?